

Sy-li spěwał,
Pilnje džělał,
Strowja če
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spař měrny
Čerstwość da.

Njech ty spěwaš,
Swérne džělaš
Wśedne dny;
Džen pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njech či khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokréw če!

F.

Serbiske njedželske īopjeno.

Wudawa žo kóždu žobotu w Ssmolerjez knihicísczežerni w Budyschinje a je tam sa schwórtlětnu pšchedplati 40 np. dostacž.

Exaudi.

Jan. 7, 37.—39.

Ssłowo Bože nam powjeda wo rjanym ſwjedženju ſelenych hétow. Tútón ſwjedženiu ſwjecžesche israelski lud k dopomnjecžu na džiwnu pomož Božu, hdvž běsche Bóh israelski lud w puſčinje džiwnje ſdžeržał, jón džiwnje napowil a naſyčił. Woſebje rjany běsche poſledni džen ſwjedženja. Kajke běsche to wyſkanje, hdvž měſchnik w ſlotym ſudobju wodu čerpaſche se žórla Siloah pſchi Zionskej horje a ju potom w ſwjatocžnym čáhu horje naſyčesche do templea a ju na woltar wula. Pſchi tym lud spěwasche: „Wý budzecže ſi wjeſzelosću wodu čerpacž je ſtudnje teho ſboža.“ To běsche khwalba Boža, dokelž běsche ſwojemu ludej ſrjedža w puſčinje rěki wody dal. Tón Sbóžnik je pódla, a hdvž wón ſlyſhi wyſtanje luda, wustupi wón a to ſłowo ſam na žo nałoži: „Ja ſzym prawa ſtudzeń. Je-li čhe žo komu picž, pój ſe mni a napoj žo!“ Kajke kraſne ſłowo ſa naſ! Pſchetož my ſym tola tež israelske džecži w puſčinje ſwěta! Pola Sbóžnika namakamy prawe woſchewjenje:

Jesuš je žórla žiweje wody.

1. Pucž k žórlu;
2. Móz ſe žórla.

1. Jesuš wustupi w ſwjedženskej ſhromadžisnje a wupraji: „Je-li čhe žo komu picž, pój ſe mni a napoj žo!“ Pola čłowíſkich džecži wſchaf je wſchelaka lacžnoſcz. To je wěſo čželna lacžnoſcz — to je lacžnoſcz ducha, kž njebojisch.

čhe naſhonicž wědomoſcze a wumjelſtwa ſwěta — to je lacžnoſcz po čjeſczi a nahladnoſczi. A tola njeje to lacžnoſcz, kotrež ma Sbóžnik we wocžomaj. Lacžna je čłowiſka duscha, kotrež ſdychuje: „O ſo by mi derje bylo!“ To je žedženje po měrje, ſo by nijeměr we wutrobię pſchestał. Nashej njeſmjertnej duschi čhe žo picž. Koſ- pomnycze ſebi to, poſastańcze khwilu wot wſchēdneho honjenja, pohladaſcze nuts do ſwojeje wutroby, njeje tam tajke žedženje? Njewije žo pſche wſchitke ſwětne harowanje cžiche žedženje: „O ſo by mi derje bylo!“ Kajke jeleň jachli po ſymnej wodze, tak ſdychuje moja duscha, Božo, k tebi; mojej duschi čhe žo picž po Bosy, po žiwyim Bosy. To žedženje dže nam pſches wutrobu, a tola mało jich je, kotsiž to ſbože namakaja. Woni khodža k džerojthym ſtudnjam tuteho ſwěta — a tola lacžni wostanu. Sswět mér dacž niemóže. Čžlowjet je ſe ſwojej njeſmjertnej duschi ſa něſhto wſchſche poſtajeny. Schto paſ je tale lacžnoſcz druhe, hacž žadanje, ſo bychmy mér měli ſ Bohom. Wutroba, kotrež ma mér ſ Bohom, je ſbožowna wutroba, wutroba bjes Boha, bjes wodacža, bjes měra ſ Bohom je khuda, lacžna wutroba. Ale ſak budže jej pomhane? Sbóžnik praji: „Je-li čhe žo komu picž, pój ſe mni a napoj žo.“ Milý a pſchecželný wón pſched nami ſteji a spróznych a wobcežených k ſebi wola. W nim namakamy mér. W towarzſtwje ſ nim leži naſche prawe ſbože. Schtóż jeho namaka a pola njeho žo napije, tón tež ſeníſke žiwenje hinał wobhladuje. To móžesč khudy bycz, a žy tola wjeſely; to móžesč wopuschežený bycz a žo tola njebojisch. Ty žy njerotwiſny mot ſwětneho ſboža. Duž

chzesch=li swożowny bęz, „pytaj jeno Jezuša, nicžo druhe njeponha.”

2. Móz s tuteho žorla živeje wody. Tón Knjes praji: „Schtóž do mnje wéri, wot teho žiwota rěki živeje wody pobehnu.” Jan pschistaji: „To pak prajesche wón wot Ducha, kotrehož dostacž dyrbjachu, kiž do njego wérja, pschetož ſwjath Duch hischče tudy njebesch; pschetož Jezuš hischče njebesch pschekraſnjeny.” Tačo bě ſwjath Duch na wucžomnikow pschiskoł, jich wéra wožiwi. Tehdom Petr rót wotewri k wjeſełemu ſwědczenju a doby 3000 duschow sa jedyn džeń. Boži duch wjedžesche Pawoła psches kraje a morjo, kſchizowanego Chrystuſa předowacž. Tač ſu wot wucžomnikow, psches ſwjateho Ducha roſhwětlenych, rěki živeje wody bězale bje wſchitke ludy, ſo buchu puſcžiny Bože ſahrody. A ſ jich piſmow žorli ſo dženža hischče žiwa woda, kotrež chze naſ do wſcheje wěrnoſče wodzicž, w ſrudobje troſchtowacž a ſa njebjeſha dobycž. My ſo ſwjatkam bližimy, hdzej je tón Knjes ſwojim wucžomnikam móz Ducha dal. Duž proſchmy tež my teho Knjesa, ſo by nam poſklał ſwjateho Ducha. Pschetož kaž dolho njejſhy wožiwił psches Ducha Knjesa, je twoja wéra morwa, ſpi tež dobre ſymjo, kotrež je tebi wuſyte do wutroby, kaž w ſymnej ſemi. Šwiaty Duch pak je naſlenný wodnych, plösny naſlenný deſchecž, ſo ſapocžne roſcz a kęcžecž. Potom pak maſch tež móz druhich woſchewicž. To widžimy na wſchitkach wulkich mužoch naſcheje zyrkwe. Hdyz ſu tež dawno ſemrjeli, rěki živjenja hischče dženža wot nich běza. Da mjenuju Luthera — mužow ſnutſkownego mižionſta „Wiecherna, Fliednera”! Alle ty ſnano prajisch: To běchu wobdarjeni mužojo, ſchto móžu ja cžiniež? Ženo ſo je Chrystuſ w tebi žiw, potom móžesč tež ſe ſwojej ſlabej mozu žohnowanje ſkutkowacž. Šwerny nan a hospodař we ſwojim domje, pobožna macž mjes ſwojimi džecžimi, wěrjazy miſctr w ſwojej dželaczeńi, dobrý mlodžený mjes ſwojimi towařſhemí — móža ſ bohatym duchownym žohnowanjom ſa tých bęz, kiž ſu wokoło nich. Hdyz ty we wſchědnej drascze poſkujesč, ſo by ſwérne džecžo Bože, hdyz by pilny w ſwojim powołaniu, na měſce, kotrež je tón Knjes tebi poſchipoſkał, hdyz by ſmužith tež w czerpjenjach tuteho czaſa, budžesč ſebi na to nje-myſlo ſwědczenje ſa teho Knjesa a žiwa woda. Tehole ducha mozy my trjebamy woſebje w naſchim czaſu, ſo buchu pruhi živjenja w duchu Chrystuſowym ſo nutz ſwěcžile do cžemnych wutrobów. Duž ſhaldujo na ſwjatki proſhymy ſ mjenom dženžniſcheje njedžele: „Wuſlyſh naſ, napjeli naſ ſe ſwojim ſwjathm Duchom!” Hamjeń.

Njedželske ranje w meji.

Czichu krocžel młode ranje
Stupa ſ wrotow purpurſkich,
Wěſik ſam ſpi měrne ſpanje
W žlobach něhdze hluboſkich,
Ženo rěki ſaſchumja:
Dženž je ſemſh a njedžela.

„Šwyczene budž Bože mjeno”
Czlowjek ſobu hloſjuje,
S wózka, k njebju wobroczenoh,
Šwyczka pruhi ſwjecžisče,
Rěki wěcznoh’ živjenja
Duchu jemu poſcheshumja.

Už a polo, ludži prósnej,
Wotpočnjetej w czischinje,
Schčerkoł, ropot ſ haru wósnej
Bęz a droha njephnię,
Ženož ptacžki ſpewaja:
Dženž je ſemſh a njedžela.

A ſwjatnizy ſo nětko mijelu
Czrjódki w psche ſemſchazej,
Hona, luki pak jim ſczeļu
Kwětki ſ ruku wjeſeļej,
Ptacžkow hloſ ſich pschewodža
A rjeňſhemu haleluja.

Džed a wówka po ſijeschku
Khablajo ſa mlodſchimi
Czehnjetaj tu lubu ſchčežku
Hischče w wyschſcej radoſci;
Teju ſabat bliſko je
A te poſalmu njebjeſke.

Na rěſaku mijelči pilá,
Plužne koło njepiſhčzi,
Małowa je woněmila,
Bruſ do koſy njerěcži,
Swony ſ zyrkwe ſaſlincža:
Dženž je ſemſh a njedžela.

Czérwif hrusku poſchetocžuje,
Swérjo njewě, ſchto tu chze,
A njebju pak ſo towařſhuje,
Schtož je ſ njebjeſ rodžene,
A ſ tej proſtwu ſubla ſo:
Poſchińdž ſ nam twoje ſraſtwo!

Handrij Zejler.

Wopomí kónz.

W někajkej wžy bydlachu tſjo „roſhwětleni”, jedyn piſač jedyn hajnik a jedyn bohaty wukrajan, kotrež bě wot ſwojich pienjes žiw. Czile tſjo běchu poſcheto w hromadze, běchu džě woni jeneho ducha džecži a hanjachu Boha a jeho ſwjate ſłowo. W teſzamej wžy pak tež starý, pobožny muž B. poſchewywaſche, kotrehož mějachu džecži a dorosczeni radý a kotrehož cžinjenje ſpominjenych tſjoch „roſhwětlenych” husto w najhlubſcej wutrobje ſudžesche.

Jedyn džeń běſhe jim wón ſłowo, w Sitachu 7, 39 ſtejaze, poſchitwala: „Schtož cžniſh, dha wopomí kónz”. Czi tſjo ſo ſ temu ſmějachu a wužměſchowachu teho stareho, pobožnego muža B., hdzejkuli ſo jeno widžecž da. Woni po móžnoſci hiſchče hórje ſkutkowachu džili hdzy předy: hajnik hońtwarjeſche a ſakrowaſche njedželu, piſar dželaſche kaž wſchědny djeń, a bohaty wukrajan poſchecžini njedželu ſ jędžu, pičzom a hracžom.

Starý B. njeda ſo w korežmje, hdzej tamni tſjo mužojo wſchědne wobkhadžachu, ženie widžecž; wón měnjeſche, ſo nochze ſedžecž, hdzej wužměwžy ſydaſu.

Tak lěta ſańdžechu. Duž ſo hajnik ſe wžy miny: poſchekwjenja dla bě wón ſaſtojſtvo a cžesč ſhubil, a ſawostacze wo wžy njebě wjazy móžne. — Piſač běſhe liſcžiny ſaſchowat a ſedžesche w khostańi — bohaty wukrajan pak, ſwoje pienjesy a ſublo poſchecžiniwſchi, ſe wžy wucžahny, a nictó njewjedžiſche, hdzej bě.

Duž poſchitihadžesche starý B. ſaſo do korežmę a piſeſche njedželu wjeczor ſwój ſarancž. Poſchi tym rěčesche ſo wo ſpom-

njených „rosshōtlených“ a jich dōnčje, a jedyn s hōsži dopomínsače na ſlово ſvjateho pišma, kotrež bě starý B. tamym tříom pſchivoal: „Schtož čimſch, dha wopomí lónz!“

Starý B. da ſebi bibliju podac̄, ſejmasche ſvouju čapku a čitasche Psalm 37, 35—36: „Ja ſym widžil bjesbōžneho, tón ſe ſwojej mozu druhich traſchesche a roſſchérjesche ſo a ſeleniſche ſo jako lawrjenzowe drjewo. Taſo ja nimo džech, hlaſ, bě wón prjež; ja ſo po nim prachach, dha wón nižde njebeſche namakac̄.“

Haj, bjes Boha wočatuje člowjela ſtraſchny lónz!

F.

Wudžeržliwoſć.

Kral, wjazy króž pſhemozý ſwojich njeſcheczelow podležawſchi, ſpasche, po tym ſo bě ſtejſchęo njeſcheczelſkeho wójska naſvedžil, w bróžni jeneho ratarja. Taſo naſajtra na ſwojim ſlomjanym lehwje wotucži, pytnu pavka, kotrež na jenu hrjadu horje ſeſche. Wón padny dele, ſčini paſ hnydom druhu poſpyt, ſo by horje pſchischol. S wobžarowanjom kral widžesche, ſo pavk tež druhu króž ſ teje ſameje wýſchinu wotpade. Tež tſecži poſpyt ſo njepradži. Taſk pavk dwanacže króž toſamo podarmo wospjetowasche. Halle tſinatý poſpyt ſo radži, pavk wjersch ſ hrjadu dozpi. Duž kral wuwola: „Tónle ſazpiwaný pſchekafanz je mje wudžeržliwoſć wucžil; ja chzu po jeho pſchikkadže činicž! Njepradežach ja tež dwanacže króž pſhemozý ſwojich njeſcheczelow? Ma jenu bitwu ſnanu hiſcheze ſo moja njeſotwiſnoſć ſložuje.“ — A někotre dny na to bu tale nadžija ſe ſławnym dobyčom wobtwjerdžena.

F.

Luther jako man.

Dr. Luther běſche luboſčitý nan ſwojich džecži. Taſo bě ras jara ſhoril, jemu četa jeho maleho, přenjonarodženeho ſynka ſe khoroložu pſchinjeſe. Džecžo ſo na khorohu nana ſmějkotache a ſwojej ruceſy ſa nim wupſcheczerasche. Duž ſo nan ſrudži, tola paſ tež we ſwojim duchu ſawjekeli, požohnowa džecžatko a džesche: „Dži a bywaj pobožny! Pjenjeny cži nočzu ſawostajicž, ale bohateho Boha, kotrež cže njeſopuſchczi. Bywaj jeno pobožny! K temu cži Bóh pomhaj, ſamej!“

Luther běſche paſ tež kruh nan a ſwoje džecži w bohabojoſczi wočahny. Deho dwanaczelény ſyn bě ras neſhto njeprawe ſworal. Duž jemu jeho nan tſi dny dolho pſched ſo njeda, doniž ſo wón njeponižowasche a njeſotproſchecſe. Taſo macž a někotři domjazy pſcheczeljo ſa ſyna proſchachu, Luther khotnje rjekn: „Ja chyl radſcho morweho dyžli njepradženeho ſyna měč!“

F.

Mór w ſerbſkých Hornich Lužicach.

Naschi ſtari ſerbzy wózjo mějachu husto pod mórom cjer- pječ, kiz w ſwojim čaſu mjes nimi ſ wulkej ſurowoſežu ſahadžesche. Wožebje ſly bě mórfki čaſ w Sſerbach wokoło ſela 1632. Najſurowiſho wustupi tehdom tuta khoroscž w holanskich ſerbſkých wožadach wot Wojerez hacž ſ Chorjelzej. We Wojerezach ſemrje na nju w lécze 1632 w polſchtwórtu měſčazach na 700 člowjekow, mlodych a starých, a powjeda ſo, ſo tehdom we Wojerezach njeje wjazy hacž 16 porow mandželskich ſbytkých woſtało. S runej ſurowoſežu ſahadžesche móř we wokolnych Wojerowſkých wžach, na pſchikkad w Bórk, hdež nimalo wſchitzu woždlerjo na njón wumrjechu. W Schprewizach ſapocža ſo mrčze hžom w lécze 1631. Tehdomniſhi Schprewianski farař Matej Wičas bě teho dla nuſowaný, ſo do Hamorow a wot tam poſdži-

ſho do Bórk a na požledku do Wojerez ſežahnyež a bě wot Schprewiz na tſi bertele ſela ſdaleň. So paſ jeho ſpo- wjedne džecži mjes tym njebychu zyle bjes Božeho ſlawa byle, džeržesche wón Bože ſlužby wonka w holi pola Bórk, hdež tež hiſchijesche a Bože woſkaſanje wudželesche. Ma rune waſchnje předowasche tehdom tež duchowny ſ Rhołma pola Niſkeje Hóſni- ežanam pſchede wžu a ſteji na tym měſcze, na kotrež je ſo to ſtało, bliſko pola Hóſnicy hiſcheze dženſniſchi džen ſamjen ſ na- pižmom: „Pestaltar 1632“ ſ dopomijecžu na tamy ſrudny čaſ. Podobny woſtař, ſ ſamjenow natwarjeny a ſ licžbu ſela 1632, na- maka ſo tež na jenej hórz ſola Žeſora, na kotrež je Žeſorsk farař Hrjehoř Krygař pod dubom Bože ſlužby džeržal. Do tuteho duba bu poſdžischo licžba ſela 1632 wureſana a je ſo tón ſamý dolhe ſela pola Žeſora ſdžeržal. Taſo paſ bě wón po čaſu ſ nutſka zyle ſhnił, ſu jón na požledku lóſy paſtrjio ſapalili a taſ tuteho ſwědka ſe ſtareho čaſha ſkaſli. W lécze 1832 bu teho dla wot Žeſorského hrabje horkach naſpomijený woſtař na tym ſamym měſcze natwarjeny, na kotrež bě předh tamy dub ſtař. Naſ ſrudnje je dyrbjalo tola w tych pomjenovaných a tež w druhich wokolnych wžach bydž, hdyž běchu tež Bože domy w nich ſamknjene, dokelž ſo ludžo bojachu, w twarjenjach hromadu pſchincz! Tyžaz ſu tehdom ſemrjeли a husto doſč ſnejbě tu nichtb, kiz by chyl ſemrjetych pohrjebacž, dokelž ſo kóždy wo ſwoje živjenje bojesch. Halle w lécze 1633 wróži ſo ſažo lepſchi čaſ, pſchetož ſ tutym lětom pſchesta mrčze. — Nowy a runje taſ ſly mórfki čaſ naſta w Sſerbach w lécze 1680. Toła ſda ſo, ſo je tehdy móř mjenje ſerbſkých wožadow pſchecžahnýl, hacž poſta ſet předy. W lécze 1680 pſchindže wón wot Draždjan ſem, hdež bě ſ wulkej ſurowoſežu wustupil a na tyžaz člowjekow moril. Wot ſerbſkých wožadow mějeſche, taſ wjele hacž je ſnate, najwjaž ſsmělnjanská pſchecžerpiež. W ſsmělnej ſamej wumrje, kaž je tehdomniſhi ſsmělnjanskí duchowny ſurij Wezenig do ſwojich zyrkwiſkých knihow napiſal, 31 wožobow na móř, wot kotrež buchu jenož ſchtrjio na kerchow pohrjebani, wſchitzu druhu paſ w ſahrodach, na ſukach a w kerfach. So ſu ſo druhé wžy w lécze 1680 pſched mórom w ſsmělnej bojale, to wožkručza nam tež ſtare zyrkwiſke knih w Palowje, ſ kotrež widžimy, ſo ſu tehdom ſemiczenjo a Tumiczenjo dla móra, w ſsmělnej wudžrjeneho, ſwoje džecži w Palowje hiſcheziež dali, ſchtož je ſo požledni króž hiſcheze wulkeho róžka 1681 ſtało. Kaž w ſsmělnej, taſ ſahadžesche móř w lécze 1680 tež w Ramjeñzu hacž naj- hóře. Tam wumrjechu na njón 4 radni knježa, 4 duchowni a wucžerjo, 2 ſekarjej, 17 tótkow a pſches 1500 druhich ludži. Wſchě thěže běchu poſte ſkorejch a taſ mjenovana hajnkownja pola Ramjeñza bě wot cžeknjených měſčezanow ſ Ramjeñza wožadžena. Wjele domow a hažow bě ſabitých a měſčezanské wrota běchu ſa- wrijene. Skót ruiſeſche w hródzech a dyrbjeseſche ſawutlicž, dokelž tu nichtb ſnejbě, kiz budžiſche jón ſ pizu woſtaral. W měſcze ſamym naſta hłód, dokelž nichtb wjazy ſe wžow ničo nutſ njeſchivjeſe. Mowwi buchu wſchitzu hromadže do hłubokich jamow cžiſkani a ſ ſalkom požypani, dokelž ſhwila ſnejbě, ſa kóžde cželo wožebje row rycž. Taſo bě na požledku w měſcze najwjeſcha nuſa naſta, ſmilichu ſo wokolni ſemjenjo a ſublerjo nad tym njeſbožow- nym městom a požlachu jemu khlěb a butru a wino a wſchelake druhe wěžy ſ warjenju, ale jenož hacž pſched wrota. Halle pſchihodne lěto 1681 ſaſta móř w Ramjeñzu ſahadžecž a tež w druhich ſtronach, w kotrež bě 1680 wustupil. Wot tuteho lěta ſem nje- ſkyſhimy tež ničo wjazy, ſo by ſo móř hdy ſažo w naſchich Sſerbach poſtař, hacž runje je tež tu poſdžischo wjele khorocžow pod druhimi mjenami pobylo, kiz ſu runje taſ ſurowje mjes Sſerbam ſahadžale kaž něhdj móř.

R. A. Š.

Ziwijenje sbožownego bura.

Schto čini čłowjeka sbožownego a wjeſeſteho? Jego wobędzeſtwo, pschiroda, jeho wobdawaza, a jeho ſzwérne ſtutkowanje. Chzem ras wſchitke druhe stawu čłowskeho towarzſtwia naſtronieć a jeniczyj wobras sbožownego herbskeho bura ſebi psched wocji ſtajcž.

Rhapon je ſpewał, ſchthri je biło; njech džen ſwita abo njech hiſhcze čžemnoſce a mrokota ſemju pschiſkywa: bur ſo ſběha je ſwojego lehwa. Wón ſtawa radoſtnje a khwali Boha džakownje. Wón budzi žonu, wón woła wotrocžka a drugich w ſwojim domje. Nětko dže do džela ſpěſhniſe a wjeſele, paſ do hrózniſe, paſ won na polo abo na luku abo do kerfow. Tež jeho mandželska njeje w tu khwilu proſdna; wona ſatepja a waru ſnědanje ſa ludzi a ſkot, dže potom do hródze, hđež ju hłodny ſkot mórečko a kočko lubje powituje. Wona piſuje kruwy a ſwinje, ſypa jeczmieni kurom a huſom a njeſapomni ani pſa ani kóczki, ſastara tež ſwoje mólečke, kiž ſu mjes tym ſtanyle. A nětko pschińdu nuts ſi proſdnymi brjuchami a dobrym požadom hospodař a cželadniſy a ſydaſa ſo k blidu. Hospoſa pschinofchuje poliuk a běrný abo khofej, khleb a butru, a wſchitkim ſezlodži po cžedkim džele ſwucžene ſnědanje. A nětko po móznym wokſchewjenju džaja hnydom ſaſo do džela; čzinicz je doſež. Žně ſu wulke, rukow je mało. Po poměrje pocžaſow je wſchēdne dželo wſchelake. Tu ma ſo drjewo puſhczecž, maja ſo walcžki rubacž; rola ma ſo pschihotowacž, dyrbí ſo ſyč a ſadžecž; luka ma ſo ſyž, ſyno a wotawa domoj woſyč: ma ſo domoj khowacž, ſchtož je rola pschinjeſbla, ſběracž a ſchęzipacž. ſchtož je na winowym pjenku ſefrawilo abo ſchtož je na ſadowych ſchtomach narostlo, a w ſymje mólečicž abo pschacž a pjerje dręcž. A hdyž je lěto nimo a hdyž je ſamo ſrenjemu burej jeho pilne prožowanje ſto abo dwě ſcze tolerjow cžisteho dobytka wotežiſlo, njedyrbiaſ ſo wón ſbožowny ſacžucž a ſradowacž we ſwojej wutrobje? Wſchak je wſchitko jeho; wſcho je ſebi ſaſlužil ſe ſamſnym ſtutkowanjom; wſcho je jemu ſpožčila dobrocžiwa pschiroda a jeje mózny knjes.

Ale tež w drugim naſtupanju ſacžuwa ſo bur ſe ſwojej ſwojbu ſbožowny a radoſciw. Pschińdže-li njedžela a ſi nje džen měra a wotpočinka, wotpołoži wón ſwoju wſchēdnijazu draſtu a ſwoje wſchēdnijaze pomŷſlenja, kiž běchu jeno na ſeūſte ſložene, a khwata ſwiedženſy ſwoblekanj ke mſchi, ſo by Bohu lubemu knjeſej ſo džakowař ſa ſpožčenu móz k dželu a ſa Bože ſohnowanje na polu a luzu, na ſahrodze a w ležu, w pinzy a brózni, w hródzi a domje. — Hiſhcze kraſniſho wupyschena dyžli hospodař dže ſa nim jeho mandželska, w rukomaj ſpěvatſke knihy a rjane wonjeſchko ſe ſwojeje ſahrodki, ſo by ſi nuchanjom mózniſe wonjaſych kweſtow wostudne ſpanje ſebi ſacžerjaſa, kiž mohlo ju w zyrkwi nadpadowacž a mutnoscži ſadžewacž. Radoſciw dže bur ſe mſchi a ſi blyſczejatym woblicžom pschińdže wote mſche. Šda ſo, jako by ſi njedželskej draſtu zylo druhi čłowjek do njeho ſacžahnýl. Popołdno je k wukhadej na polo, luku a do kerfow poſtaſene. ſchtož je wſchēdny džen nadželaſ, ſchtož je jemu na polu, na luzu a w kerfach narostlo, to chze mohladač, na tym chze ras njedželsy ſo ſawjeſelič, tež ſnadno ſpěwanje ptacžkow a cžiſtih miły powětr tak prawje ſi zylo wutrobou wužicž. To ſu burowe njedželske wjeſhela. A jeho džecži? Te ſtakaja tak ſiwię a wjeſele woſolo nana a macžerje, ſraduja ſo rjanoscze kweſtow abo pschi pižanych mjetelow, abo hraja ſi pſyčekom a kóczku abo majkaja a koſcha mlobe jehnijatko abo wjeſhela ſo nad kóſlatami, ſawki a ſtoly ſchesskalowazym. Tež burowe džecži maja ſwoje wjeſhela a ſacžuwaſa ſo ſbožowne. A wobradža hakle Bože džecžo, hdyž pschińdu běle hody a ſi nimi ſwecžath ſchtomik Božeho džecža, napoſchany ſi poſloženym jablučkami a worjehami,

róſynkami a zoſkowymi wězami, dha leža pod nim róſynkate ſolaczki, rukajzy a knižki ſi barbjenymi wobrasami. To načini wjeſele, wýſkanje a ſlakanje, hladanje a powiedanje bjes kónza; to čini tež nana a macžer ſaſy mlobeju a tež wonaj ſacžuwaſa ſo ſbožownaj kaž jeju džecži. Tajke je ſiwijenje a wjeſele herbskeho bura.

M. R.

Wſchelake ſi bliſka a ſ daloka.

— Saúdžený thdžený mjeſeſhe ſo wuſwolenje noweho zyrkwiſkeho wucžerja w Klufſchu. Wot dweju, kotrajz běſhtaj ſo ſamolviſoy, dosta knies wucžer Hantusch w Komorowje wjeſchini hloſow. Wón je hižo w khoroſczi njebočicžkeho kantora kniesa Schustera jeho město w Klufſchu ſaſtupowař a nětko tež po jeho ſmijerczi. Duž je tež ſi teho ſtejnichčeza prawa myſl Klufſchanskeje woſhadly, ſo je jemu džakownje nětko to ſaſtojſtwo pschedepodaſa.

— Na Bože ſpěče mjeſeſhe ſo zyrkwiſka viſitazija w Minalale. Na němſkim ſemſchenju mjeſeſhe knies wyschſchi zyrkwiſki radžiezel Meier viſitazijſku rěč. Sa herbskeho viſitatora běſhe poſtaſený knies ſarař rycer Žakub ſi Njeſhwacžidla, kotryž na herbskich ſemſchach k woſhadže rěčeshe.

— We Wjelečinje mjeſeſhe ſo na Bože ſpěče Gustav Adolfſki ſwiedžený. Němſke predowanje mjeſeſhe knies duchowny Berg ſi Budyschina a herbske knies duchowny Voigt ſi Hodžija.

— Saúdženu njedželu ſwyczechſe ſiwiſczeſte ſo Petr Mróš w Janezech p. Hodžija ſe ſwojej mandželskej Hanu rodž. Mülbachez ſi Panę ſwoj ſlotu mandželski jubilej. Wobaj ſtař hiſhcze po cžele a duchu cžerſtwaj. Woſhadžinaj duchownaj jimař wot zyrkwiſe wyschnoſe ſe ſloženju herbsku bibliju ſe ſlotym rěſom pschinjeſchtaſ, kiž ſo jimař po krótkej rěči pschedepoda, na cžož ſo jimař zyrkwiſe ſohnowanje wudželi a ſo 1. ſchtucžka khěrluſcha „Dječ Bohu džakuje“ wuſpěwa. Teju dwě džowzhy, jeju pschichodnaj ſynaj a džecži-džecži, kaž tež wſchelazhy druh běchu jubelſkeju mandželskeju ſi rjanymi darami ſwjeſheliſi. Bóh wobradž jimař ſbožowny ſyecžor ſiwijenja!

— Kaž ſo ſda, je ſo twarjenje ſelesniſy ſi Varta do Rađworja do dalscheho pschichoda wotſorečilo, dokelž je ſo tym ludžom, kotrymž chyžchu jich pola k twarej wotkupicž a kotſiž dyrbjachu je teho dla njewobdželane wostajicž, nětko ſaſo ſjewilo, ſo móža ſwoje pola ſměrom wobdželacž a woſyč. Duž drje bude doſlo tracž, předy hacž k twarej ſelesniſy dñidže, jeſi ſo ſo ſi zyła natwari.

K rozpoſminanju.

Bohate požadanja ſu row wěrnej ſpokojnosće.

* * *

Štož nětkole nječiniſ, je za wěčnosć zhubjene.

* * *

Jelizo ſo ēi něſto njeporadži, dha kruće za přičinu ſledž.

* * *

Štož je na požadanach khudy, je na ſpokojnosći bohaty.

* * *

Čas a wěčnosć husto žanu ſtwórčodžinku rózno njeležitej.

Klucžik ſa lacžansko-herbske pižmo: **z** = ſ (zub); **s** = ſ (syn); **ſ** = ſch (ſat); **c** = ſ (eworn); **é** = č (cerń); **ě** = č (črij); **ř** = ſch po p a k (přah, křud), ſ, ſj, ſch po t (tři, třo, třasć).